

אלוהים ארחם אל ילדי העם
פחות מזה אל ילדי בית הספר.
ואל העובדים לא ירחם עלי
ישאירם לבדם.

יהודה עמיחי, 1924-2000

שמרתי את ילדי הגן

מעונות ומשפחתונים במגזר החרדי

אסנת פיכטלברג-ברמץ
רכזת תחום תעסוקת נשים ומעונות יום
מנהל מחקר וכלכלה

סדנת מחקר בנושא עבודה-משפחה בראי הצטלבות המיקומים בין מגדר ודת
האוניברסיטה העברית, 20 באפריל 2017

תוכן

- הסדרי טיפול בילדים בגילאי 3 חודשים עד 3 שנים – מבט על
- שיעור הילדים החרדים בקבוצת הגיל
- שיעור הילדים החרדים במעונות ובמשפחתונים המוכרים
- התמיכה הממשלתית בשכר הלימוד
- מאפיינים סוציו-אקונומיים של משפחות הילדים החרדים במעונות ובמשפחתונים המוכרים בהשוואה ליתר האוכלוסייה היהודית ולאוכלוסייה הערבית.

ש.1: הסדרי טיפול בפעוטות ובתינוקות

נסווג את ההסדרים לפי התמורה או התשלום הניתנים עבור הטיפול בילד*:

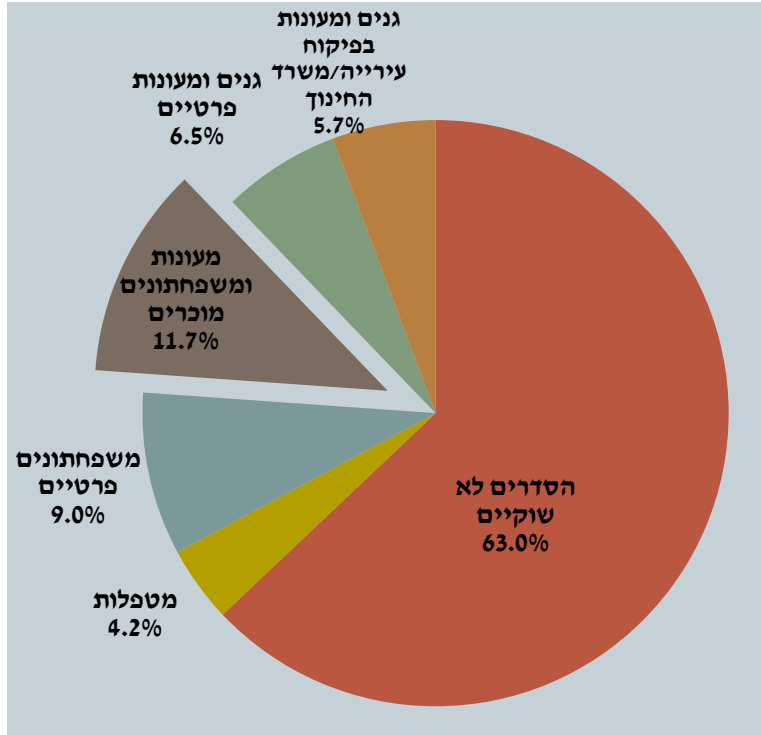
הסדרים שוקיים – הסדרים הנקנים בתשלום
הסדרים שאינם שוקיים – הסדרים המבוססים על טיפול בילד ללא תמורה כספית או תשלום

הסדרים שאינם שוקיים	הסדרים שוקיים
• אם/ אב עם הילד בבית	• מטפלת (המטפלת בפחות מארבעה ילדים)
• אם/ אב המטפלים בילד בעצמם ומשלבים זאת עם עבודה בשכר	• משפחתון
• בן משפחה אחר המטפל בילד	• מעון
	• פעוטון
	• גן, גנון

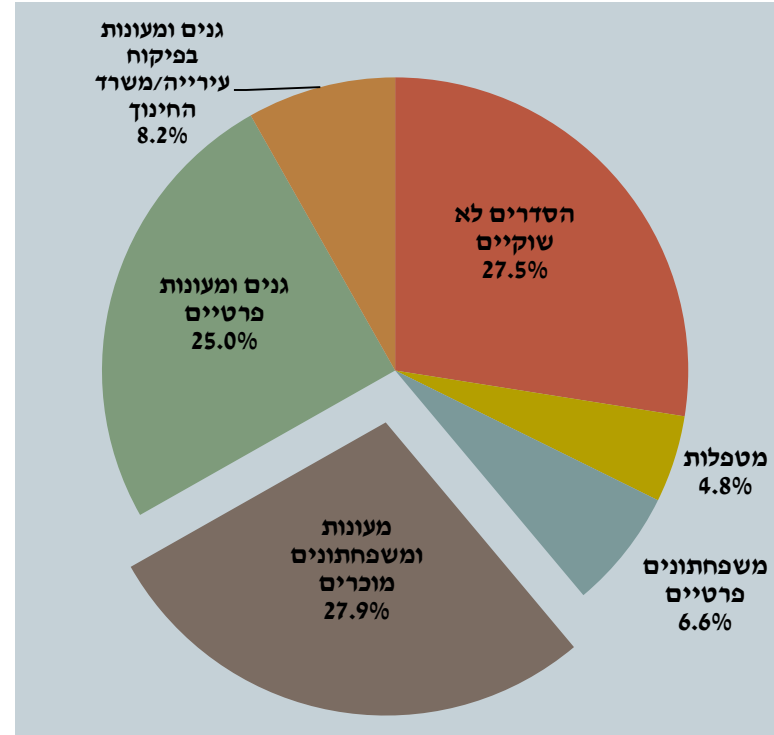
* זהו הסיווג המקובל בספרות הכלכלית והסוציולוגית העוסקת במסגרות טיפול בילדים.

ש.2: התפלגות השימוש בהסדרי הטיפול השונים בתינוקות ובפעוטות* לפי לאום

ערבים

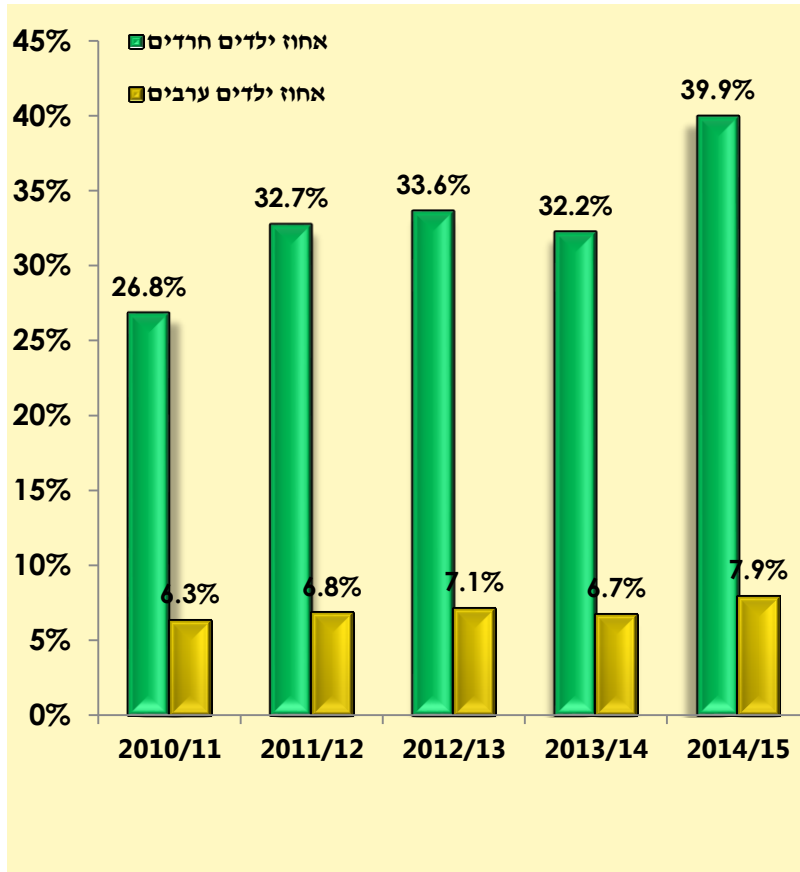
יהודים

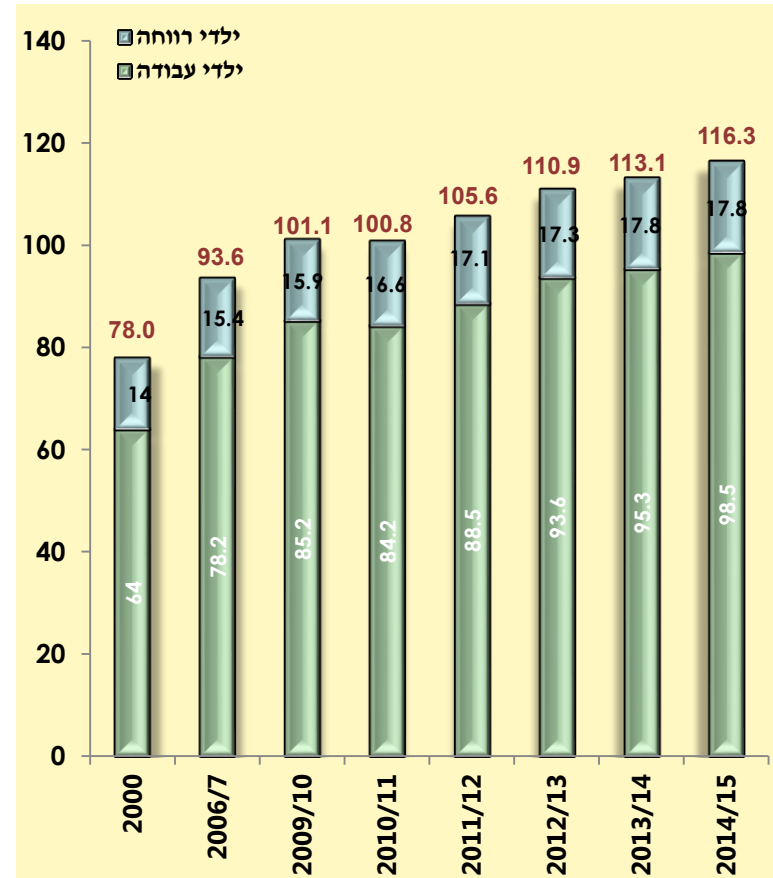
* ילדים בגילאי 3 חודשים עד 3 שנים
 מקור: אומדן למספר הילדים המשולבים במסגרות חינוכיות-טיפוליות פרטיות, אסנת פיכטלברג-ברמץ,
 מינהל מחקר וכלכלה, 2016.

ש.3: המעונות והמשפחתונים המוכרים

מגזרי אוכלוסייה במעונות ובמשפחתונים המוכרים, ילדי עבודה, שנים נבחרות 2010-2015

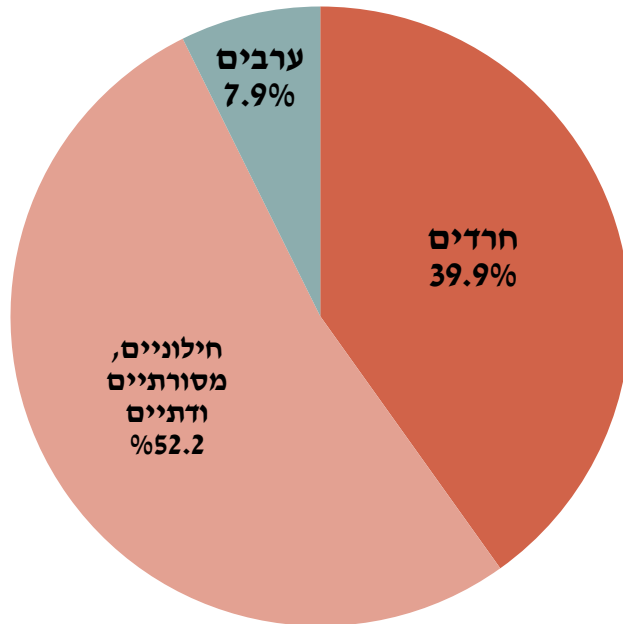
סה"כ הילדים במעונות ובמשפחתונים המוכרים, ילדי עבודה וילדי רווחה, באלפים, שנים נבחרות 2000-2015

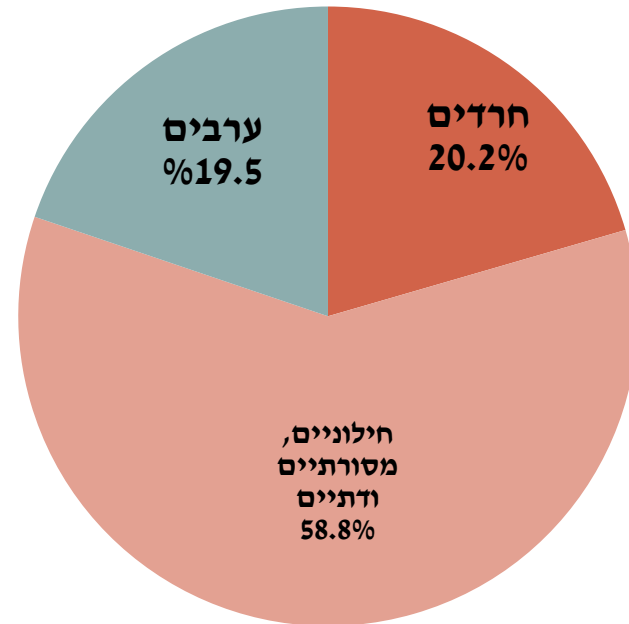
מקור: אינדיקטורים מרכזיים על המעונות והמשפחתונים המוכרים 2000-2014

ש.4: התפלגות הילדים לפי מגזרי אוכלוסייה

הילדים* במעונות ובמשפחתונים המוכרים

כלל הילדים בגילאי 3 חודשים עד 3 שנים

*ילדי עבודה.

מקורות: קובץ מיפוי מסגרות טיפול לגיל הרך לפי רשויות מקומיות, שנה"ל 2014/15; סקר כח-אדם 2015.

ש.5: שיעור הכיסוי של המעונות והמשפחתונים המוכרים*

משפחתונים	מעונות	סה"כ	
3.0%	19.4%	22.5%	סה"כ הילדים
			<u>לאום</u>
2.8%	23.4%	26.2%	יהודים
4.0%	5.0%	9.0%	ערבים
			<u>רמת דתיות – עבור יהודים</u>
1.0%	19.0%	19.9%	חילונים, מסורתיים ודתיים
8.3%	36.2%	44.5%	חרדים

* כולל ילדי עבודה בלבד.

מקורות: קובץ מיפוי מסגרות טיפול לגיל הרך לפי רשויות מקומיות, שנה"ל 2014/15; סקר כח-אדם, למ"ס, 2015

ש.6: התפלגות הילדים לפי רמת התמיכה הממשלתית בשכר הלימוד

רמת דתיות - יהודים		לאום			
חרדים	יהודים ללא חרדים	ערבים	יהודים	סה"כ	
באלפים					
39.3	51.4	7.7	90.7	98.5	סה"כ (1)
28.3	20.4	4.7	48.7	53.3	רמת סבסוד גבוהה*
					רמת סבסוד בינונית-
6.2	17.0	1.3	23.2	24.5	נמוכה*
3.1	12.0	0.9	15.1	16.0	לא זכאים לסבסוד*
באחוזים					
100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	סה"כ(2)
75.3%	41.3%	68.2%	56.0%	56.9%	רמת סבסוד גבוהה*
16.5%	34.5%	18.3%	26.7%	26.1%	רמת סבסוד בינונית-
					נמוכה*
8.3%	24.2%	13.5%	17.3%	17.0%	לא זכאים לסבסוד*

(1) כולל לא ידוע ולא רלוונטי.

(2) חושב עבור ילדים עבורם קיימת דרגה רגילה (3-15).

*רמת סבסוד גבוהה הוגדרה כדרגות 3-5, 14-15; רמת סבסוד בינונית –נמוכה הוגדרה כדרגות 6-10; לא זכאים לסבסוד – דרגות 11-12. מקור: קובץ מיפוי מסגרות טיפול לגיל הרך לפי רשויות מקומיות, שנה"ל 2014/15.

ש.7: נתונים כללים על משפחות הילדים במעונות ובמשפחתונים המוכרים* לפי מגזרי אוכלוסייה, באחוזים

רמת דתיות - יהודים		לאום			
חרדים	יהודים ללא חרדים	ערבים	יהודים	סה"כ	
33.9	46.6	7.1	80.5	87.6	סה"כ, באלפים
100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	סה"כ, באחוזים
					מספר מפרנסים
2.1%	2.9%	4.9%	2.6%	2.7%	0
38.6%	21.2%	12.0%	28.6%	27.2%	1
59.3%	75.8%	83.1%	68.9%	70.0%	2
					מספר ילדים עד גיל 18
13.8%	18.4%	21.1%	16.2%	16.6%	1
26.3%	35.0%	33.7%	30.8%	31.0%	2
22.0%	26.7%	25.8%	24.4%	24.5%	3
37.9%	19.9%	19.5%	28.6%	27.8%	+4

*ילדי עבודה; לפי משקי בית.

מקור: קובץ מיפוי מסגרות טיפול לגיל הרך לפי רשויות מקומיות, שנה"ל 2014/15.

המשך ש.7: נתונים כללים על משפחות הילדים במעונות ובמשפחתונים המוכרים* לפי מגזרי אוכלוסייה, באחוזים

רמת דתיות - יהודים		לאום			
חרדים	יהודים ללא חרדים	ערבים	יהודים	סה"כ	
33.9	46.6	7.1	80.5	87.6	סה"כ, באלפים
100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	סה"כ, באחוזים
מחוז					
19.5%	6.9%	0.4%	12.2%	11.3%	מחוז ירושלים
11.9%	24.7%	84.5%	19.3%	24.6%	מחוז צפון וחיפה
40.3%	36.2%	6.5%	37.9%	35.4%	מחוז מרכז ותל אביב
15.1%	18.6%	8.5%	17.1%	16.4%	מחוז דרום
13.2%	13.6%	0.0%	13.5%	12.4%	מחוז יו"ש
אשכול חברתי-כלכלי					
9.8%	.0%	4.5%	8.3%	4.1%	1- נמוך ביותר
26.9%	1.1%	13.8%	34.4%	12.0%	2
18.8%	6.8%	13.6%	33.7%	11.8%	3
10.5%	12.1%	11.7%	15.2%	11.4%	4
11.5%	22.9%	16.8%	2.4%	18.1%	5
7.8%	16.9%	12.2%	2.4%	13.1%	6
10.1%	20.0%	14.7%	2.7%	15.8%	7
4.5%	19.1%	12.0%	.9%	12.9%	8
.2%	1.1%	.7%	0.0%	.7%	9
				-	10- גבוה ביותר

*ילדי עבודה; לפי משקי בית.

מקור: קובץ מיפוי מסגרות טיפול לגיל הרך לפי רשויות מקומיות, שנה"ל 2014/15.

ש.8: פרופיל האימהות לילדים במעונות ובמשפחתונים המוכרים* לפי מגזרי אוכלוסייה, באחוזים

רמת דתיות - יהודים		לאום			
חרדים	יהודים ללא חרדים	ערבים	יהודים	סה"כ	
33.9	46.6	7.1	80.5	87.6	סה"כ, באלפים
100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	סה"כ, באחוזים
29.7	32.8	30.1	31.6	31.5	גיל, ממוצע
14.2	14.4	14.2	14.3	14.3	מספר שנות לימוד, ממוצע
1.1%	1.6%	2.0%	1.4%	1.5%	11-1 ש"ל
31.7%	41.1%	36.4%	37.7%	37.6%	12 ש"ל
39.7%	20.6%	23.3%	27.5%	27.3%	13-15 ש"ל
27.6%	36.7%	38.3%	33.4%	33.7%	16+ ש"ל
מצב משפחתי					
97.4%	89.7%	96.9%	93.0%	93.3%	נשואה (1)
2.6%	10.3%	3.1%	7.0%	6.7%	לא נשואה
מצב תעסוקתי					
96.6%	95.1%	92.1%	95.7%	95.4%	עובדת
.5%	1.1%	.3%	.8%	.8%	מובטלת
2.9%	3.8%	7.6%	3.4%	3.8%	אינה בכח העבודה

1) כולל חיה עם בן/בת זוג.

* ילדי עבודה; לפי משקי בית.

מקור: קובץ מיפוי מסגרות טיפול לגיל הרך לפי רשויות מקומיות, שנה"ל 2014/15.

המשך ש.8: פרופיל האימהות לילדים במעונות ובמשפחתונים המוכרים* לפי מגזרי אוכלוסייה, באחוזים

רמת דתיות - יהודים		לאום			
חרדים	יהודים ללא חרדים	ערבים	יהודים	סה"כ	
32.7	44.3	6.5	77.0	83.6	סה"כ, באלפים
100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	סה"כ, באחוזים
					אימהות עובדות
38.3	37.2	34.8	37.7	37.5	שעות עבודה שבועיות, ממוצע
.4%	.6%	.5%	.5%	.5%	1-19
.8%	1.7%	.7%	1.3%	1.3%	20-23
3.5%	6.3%	17.9%	5.2%	6.0%	24-27
6.0%	9.2%	17.1%	7.9%	8.6%	28-31
42.7%	39.4%	34.6%	40.7%	40.3%	32-39
46.6%	42.9%	29.1%	44.4%	43.3%	40+
					שכר חודשי, בש"ח
6,222	6,677	5,045	6,466	6,355	ממוצע
5,445	5,993	4,135	5,698	5,587	חציון

*ילדי עבודה; לפי משקי בית.
מקור: קובץ מיפוי מסגרות טיפול לגיל הרך לפי רשויות מקומיות, שנה"ל 2014/15.

**ש.9: מאפייני תעסוקה ושכר של אבות הילדים במעונות ובמשפחתונים המוכרים*
לפי מגזרי אוכלוסייה, באחוזים**

רמת דתיות - יהודים		לאום			
חרדים	יהודים ללא חרדים	ערבים	יהודים	סה"כ	
32.6	40.2	6.5	72.8	79.3	סה"כ, באלפים
100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	סה"כ, באחוזים
<u>מצב תעסוקתי</u>					
64.3%	93.5%	96.5%	80.4%	81.7%	עובד
2.3%	1.7%	.7%	2.0%	1.9%	מובטל
33.4%	4.8%	2.8%	17.6%	16.4%	אינו בכח העבודה
29.1%	-	-	13.0%	12.0%	מזה: לומד בכולל
<u>אבות עובדים</u>					
<u>שכר חודשי, בש"ח</u>					
6,177	8,818	6,381	7,780	7,639	ממוצע
5,474	7,996	5,432	7,073	6,902	חציון

*ילדי עבודה; לפי משקי בית.
מקור: קובץ מיפוי מסגרות טיפול לגיל הרך לפי רשויות מקומיות, שנה"ל 2014/15.